

توسعه پایدار در خانه های قاجاری شیراز

هانی زارعی

کارشناسی ارشد مرمت ابنیه و بافت‌های تاریخی

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان

Gmail: hani.zarei59@gmail.com

تلفن: 09173832319

چکیده:

. شهر شیراز مرکز استان فارس سابقه تاریخی به عنوان مرکز یکی از ایالت‌های پنجگانه استان فارس تحت عنوان اردشیر خوره دارد که به قبل از اسلام باز می‌گردد. در خصوص نام این شهر عده ای آن را برگرفته از نام فرزند تهمورس ، راز و فراوانی شیر در آنجا دانسته اند.

با توجه به اهمیت گونه مسکونی و تحقیق و بررسی در مورد انواع آن در شهرهای گوناگون کشور، این مهم در مورد ابنیه دوره قاجار به ویژه بناهای تاریخی شهر شیراز و گونه مسکونی آن کمتر صورت گرفته است. این مقاله با هدف دستیابی به این ویژگی‌ها به بررسی چند باب منزل مسکونی که اسامی آنها در جدول شماره یک آورده شده است، در دوره قاجاری این شهر می‌پردازد و با توجه به کالبد معماری، اجزاء و عناصر معماری، تزئینات و سازه نمونه‌های انتخابی، به بررسی پلان-ها، اتاق‌ها، حیاط‌ها و سایر فضاهای خدماتی می‌پردازد. فرضیه اصلی در مقاله حاضر این است که خانه‌های مسکونی شهر شیراز در دوره قاجاریه علاوه بر تأثیرهای ناشی از اقلیم که در ساخت و انتخاب مصالح و جهت‌گیری بنا مشهود می‌باشد، در پلان، چیدمان فضایی، ویژگی‌های معماری، سازه و تزئینات پاره ای اشتراک‌ها در وجوه مذکور دارد. این مقاله در پی بررسی و کشف استانداردهای فضایی در دوره مذکور می‌باشد و نتایج حاصل از این کنکاش دستیابی به استانداردهایی در طراحی ابعاد حوض، باغچه، تالار، ورودی، حیاط و مکان‌گزینی فضاهای اصلی می‌باشد که با دوره‌های قبلی خود کاملاً متفاوت می‌باشد و به عنوان ویژگی خاص فضایی دوره قاجاریه قابل ذکر می‌باشد.